

[Hem](#) > ... > [Rättsliga Åtgärder](#) > [Var Och Hur?](#) > [Vad Kostar Det?](#) > [Bulgaria](#)

Vad kostar det?

Innehåll inlagt av
Bulgarien

Bulgarien

Här hittar du information om rättegångskostnader i Bulgarien.

Regler om advokatarvoden och liknande

Advokater

[Advokatlagen \(Zakon za advokaturata\)](#) anger följande:

Artikel 36 (1) Advokater (*advokat*) och advokater från andra EU-länder ska ha rätt till ersättning för sitt arbete.

(2) Arvodet ska fastställas i ett avtal som ingås mellan advokaten, eller advokaten från ett annat EU-land, och klienten. Arvodet ska vara rimligt och motiverat och det får inte vara lägre än det arvode som anges i den förordning som antagits av högsta advokatrådet (*Visshiya advokatski savet*) med avseende på den typ av arbete som det rör sig om.

(3) Om inget avtal har ingåtts ska högsta advokatrådet, på begäran av advokaten, advokaten från ett annat EU-land eller klienten, ange vilket arvode som enligt dess föreskrifter ska betalas.,

(4) Arvodet kan anges som absolut belopp och/eller som en procentandel av det belopp som, beroende på målets utgång, kan komma att utdömas av domstolen. Detta gäller dock inte försvarsarvodet i brottmål eller i tvistemål som inte omfattar något väsentligt intresse.

Artikel 38 (1) Advokater och advokater från andra EU-länder får erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning och bistånd till följande:

1. Personer som har rätt till underhåll.
2. Personer i ekonomiska svårigheter.
3. Släktingar och andra juridiska ombud.

(2) I de fall som avses i punkt 1 har advokaten eller advokaten från ett annat EU-land rätt till ersättning om motparten i förfarandet blir ålagd att betala rättegångskostnaderna. Det är domstolen som fastställer arvodet och ålägger motparten att betala det, och arvodet får inte vara lägre än vad som föreskrivs i den förordning som avses i artikel 36.2.

Ersättningen (arvodet) fastställs i enlighet med artikel 36.6 i [högsta advokatrådets förordning nr 1/2004 om minimiarvoden för advokater](#).

Avsnitt II

Arvoden för rådgivning, samråd och upprättande av dokument och avtal

Artikel 6 (1) Arvodena för rådgivning, samråd och upprättande av dokument och avtal är följande:

1. För muntlig rådgivning, samråd avseende medling utan en advokats medverkan, inhämtande av information från domstolar och administrativa organ osv. – 100 bulgariska lev.

2. För skriftlig rådgivning – 200 bulgariska lev.
3. För att granska ett ärende och tillhandahålla ett yttrande om det – 450 bulgariska lev.
4. För klagomål och rapporter till åklagarmyndigheten, polisen eller centrala eller lokala myndigheter – 200 bulgariska lev.
5. För inbjudningar stämplade av notarius publicus, ansökningar om accept eller avstående av arv, upprättande av handlingar som ska föras in i notarieregister, ansökningar om skuldavskrivning och andra ansökningar – 200 bulgariska lev.
6. För ansökningar om att avsäga sig eller återfå bulgariskt medborgarskap – 450 bulgariska lev.
7. För upprättande av ett testamente – 300 bulgariska lev.
8. För upprättande av skriftliga avtal, fångeshandlingar, försäljningar, byten, gåvor, inteckningar, byggrätter och servitut, förlikningar utanför domstol (även nedtecknandet av överenskommelser som ingåtts genom medlingsförfaranden där ingen advokat medverkat) samt för kontroller av och upprättande av rapporter om omständigheterna vid en transaktion på grundval av kontraktets eller handlingens värde:
 1. Om det väsentliga intresset uppgår till högst 1 000 bulgariska lev – 250 bulgariska lev.
 2. Om det väsentliga intresset är mellan 1 000 och 10 000 bulgariska lev – 250 bulgariska lev plus 3 % av det belopp som överstiger 1 000 bulgariska lev.
 3. Om det väsentliga intresset är mellan 10 000 och 100 000 bulgariska lev – 500 bulgariska lev plus 2 % av det belopp som överstiger 10 000 bulgariska lev.
 4. Om det väsentliga intresset är mellan 100 000 och 1 000 000 bulgariska lev – 2 300 bulgariska lev plus 1 % av det belopp som överstiger 100 000 bulgariska lev.
 5. Om det väsentliga intresset överstiger 1 000 000 bulgariska lev – 11 300 bulgariska lev plus 0,5 % av det belopp som överstiger 1 000 000 bulgariska lev.
9. För upprättande av handlingar och ansökningar om registrering av omständigheter och registerföring av akter som rör
 1. enmansföretagare – 250 bulgariska lev,
 2. handelsbolag – 300 bulgariska lev,
 3. kommanditbolag – 400 bulgariska lev,
 4. aktiebolag av typen *limited liability company* – 500 bulgariska lev,
 5. aktiebolag av typen *joint stock company* – 1 000 bulgariska lev,
 6. kooperativ – 750 bulgariska lev,
 7. bostadskooperativ – 750 bulgariska lev,
 8. stiftelser och ideella föreningar – 600 bulgariska lev.
10. För inlämning, men inte upprättande, av handlingar för registrering av omständigheter och införande av akter i relevanta register ska arvudet vara hälften av respektive arvode som anges i led 9.
11. För tillhandahållande av fortlöpande juridiska tjänster enligt ett avtal med en juridisk person eller en enmansföretagare – 800 bulgariska lev per månad, där advokaten får ta ut ett separat arvode för att inställa sig i domstol för den juridiska personens eller enmansföretagarens räkning.
12. För samråd per timme – 120 bulgariska lev.
13. För bestyrkande av kopior av handlingar som överlämnats till advokaten i samband med, eller för, skyddet av klientens rättigheter och rättsliga intressen enligt artikel 32 i [advokatlagen](#) – 3 bulgariska lev för första sidan och 2 bulgariska lev för varje efterföljande sida.
14. För upprättandet av handlingar inför deltagande i förfaranden som omfattas av [lagen om offentlig upphandling](#) (*Zakon za obshtestvenite porachki*) eller anbuds- och upphandlingsdokument enligt [lagen om statlig egendom](#) (*Zakona za darzhavnata sobstvenost*), [lagen om kommunal egendom](#) (*Zakona za obshtinskata sobstvenost*) samt [koncessionslagen](#) (*Zakona za kontsesiite*) ska advokatarvudet fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 6.1.8 på grundval av upphandlingens värde, men det får inte vara mindre än 2 000 bulgariska lev.

(2) Det arvode som avses i punkt 1 ska höjas med hälften om rättshjälpen ges på ett främmande språk. Om handlingarna är avfattade på olika språk ska kunden betala ett separat arvode på de belopp som anges i punkt 1 för vart och ett av de språk som handlingarna är avfattade på.

(3) De arvoden som avses i punkterna 1 och 2 ska dubblas om rättshjälpen tillhandahålls akut eller på andra dagar än arbetsdagar.

Avsnitt III

Arvoden för civilrättsliga och administrativa förfaranden i en instans

Artikel 7 (1) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i civilrättsliga ärenden ska vara följande:

1. I mål som rör upphävande av uppsägning och återinsättande i tjänst ska arvodet inte vara lägre än den minimilön för en månads arbete som gällde i Bulgarien när avtalet om rättshjälp ingicks eller då arvodet fastställdes i enlighet med artikel 2.
2. Vid domstolsförfaranden för upplösning av äktenskap – 1 200 bulgariska lev, och vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan – 800 bulgariska lev. I det senare fallet ska även punkt 4 tillämpas om ett bodelningsavtal behöver utarbetas.
3. För åtgärder som rör faderskapsrättigheter och bestridande av faderskap – 1 200 bulgariska lev.
4. För andra icke-ekonomiska åtgärder – 1 000 bulgariska lev.
5. För frivillig rättsvård och förfaranden som avser bevarande av bevis – 750 bulgariska lev.
6. För underhållsärenden – 500 bulgariska lev.
7. För talan som väcks av enskilda – en tredjedel av minimibeloppet för tvistlösning i en instans, beroende på ärendet och vilka förmåner det rör sig om för den enskilde, dock ej lägre än det belopp som föreskrivs i artikel 11, eller, om talan väcks mot ett beslut om vilandeförklaring, hälften av minimibeloppet för tvistlösning i en instans, dock ej lägre än det belopp som föreskrivs i artikel 11.
8. (Ny i Bulgariens officiella kungörelseorgan SG nr 28/2014; upphävd genom Högsta förvaltningsdomstolens [Varhoven administrativen sad] domar nr 13062 av den 3 oktober 2019 och nr 5419 av den 8 maj 2020 i SG nr 45/2020, i kraft från och med den 15 maj 2020).
9. För juridiskt ombud, försvar och bistånd i ärenden som rör förklaringar av hjälpbehov – 1 000 bulgariska lev.
10. För förfaranden som omfattas av [handelslagen](#) (*Targovskiya zakon*) och som avser partners eller aktieägares talan mot företaget eller krav på skydd av medlemskapsrättigheter, förfaranden som omfattas av [lagen om icke-vinstdrivande juridiska personer](#) (*Zakona za yuridicheskite litsa s nestopanska tsel*), [lagen om kooperativ](#) (*Zakon za kooperatsiite*), [lagen om företagsregistret och registret över icke-vinstdrivande juridiska personer](#) (*Zakona za targovskiya registar i registara na yuridicheskite litsa s nestopanska tsel*) och [lagen om registret BULSTAT](#) (*Zakona za registar BULSTAT*), samt för förfaranden som avser registrering enligt andra lagar och dithörande registerposter – 1 250 bulgariska lev.

(2) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i ärenden där det väsentliga intresset är känt ska vara följande:

1. Om det väsentliga intresset understiger 1 000 bulgariska lev – 400 bulgariska lev.
2. Om det väsentliga intresset är mellan 1 000 och 10 000 bulgariska lev – 400 bulgariska lev plus 10 % av det belopp som överstiger 1 000 bulgariska lev.
3. Om det väsentliga intresset är mellan 10 000 och 25 000 bulgariska lev – 1 300 bulgariska lev plus 9 % av det belopp som överstiger 10 000 bulgariska lev.
4. Om det väsentliga intresset är mellan 25 000 och 100 000 bulgariska lev – 2 650 bulgariska lev plus 8 % av det belopp som överstiger 25 000 bulgariska lev.
5. Om det väsentliga intresset är mellan 100 000 och 500 000 bulgariska lev – 8 650 bulgariska lev plus 4 % av det belopp som överstiger 100 000 bulgariska lev.
6. Om det väsentliga intresset är mellan 500 000 och 1 000 000 bulgariska lev – 24 650 bulgariska lev plus 3 % av det belopp som överstiger 500 000 bulgariska lev.
7. Om det väsentliga intresset är mellan 1 000 000 och 10 000 000 bulgariska lev – 39 650 bulgariska lev plus 1,5 % av det belopp som överstiger 1 000 000 bulgariska lev.
8. Om det väsentliga intresset överstiger 10 000 000 bulgariska lev – 174 650 bulgariska lev plus 0,6 % av det belopp som överstiger 10 000 000 bulgariska lev.

(3) Arvodena för juridiskt ombud, försvar och bistånd i konkursförfaranden ska beräknas på grundval av värdet på de fordringar som ligger till grund för konkursförfarandet och följa samma metod som i punkt 2, men de får inte vara lägre än 1 500 bulgariska lev. Arvodet för att upprätta en ansökan om att inleda ett insolvensförfarande eller för att utarbeta en invändning mot en fordran som lämnats in eller godtagits i ett insolvensförfarande, samt för att delta i förfaranden där de invändningar som lämnats in ska prövas, ska vara hälften av det belopp som anges i punkt 2, dock minst 1 000 bulgariska lev. Arvodet för att utarbeta ett bud på och delta i ett förfarande för förvärv av egendom från ett konkursbo ska fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 6.1.8.

(4) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som avser delning av egendom ska fastställas på grundval av den företrädda partens intresse i enlighet med vad som anges i punkt 2, men det får inte vara

lägre än 1 500 bulgariska lev för varje steg i förfarandet. Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som avser delning av jordbruksmark ska fastställas på grundval av den företrädde partens intresse i enlighet med vad som anges i punkt 2, men det får inte vara lägre än 750 bulgariska lev för varje steg i förfarandet.

(5) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd när talan väcks enligt artiklarna 75, 76 och 108 i [lagen om egendom](#) (*Zakona za sobstvenosta*) ska fastställas på grundval av den företrädde partens intresse i enlighet med vad som anges i punkt 2, men det får inte understiga 800 bulgariska lev för lös egendom eller 1 500 bulgariska lev för fast egendom eller äganderätt till sådan egendom. Arvodet ska fastställas på grundval av fastighetens marknadspris eller, om marknadspris saknas, på grundval av taxeringsbeslutet.

(6) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i ärenden som rör förekomsten, upphävandet eller uppsägningen av avtal och ingåendet av ett slutligt avtal om äganderätt ska fastställas på grundval av den företrädde partens intresse enligt punkt 2, men det får inte understiga 1 500 bulgariska lev. Arvodet ska fastställas på grundval av fastighetens marknadspris eller, om marknadspriset inte kan fastställas, på grundval av taxeringsbeslutet.

(7) Arvodet för juridiskt försvar i förfaranden som handlar om att säkra en framtida fordran, förfaranden för utfärdande av en exekutionstitel enligt artikel 405.3 och 405.4 i [civilprocesslagen](#) (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) samt förfaranden för utfärdande av en exekutionstitel ska fastställas i enlighet med punkt 2 på grundval av halva det belopp som fordran avser.

(8) (Upphävd i SG nr 2/2009; ny i SG nr 28/2014; f.d. punkt 6 i SG nr 84/2016; upphävd genom Högsta förvaltningsdomstolens domar nr 13062 av den 3 oktober 2019 och nr 5419 av den 8 maj 2020 i SG nr 45/2020, i kraft från och med den 15 maj 2020).

(9) Om en person agerar juridiskt ombud i ett mål som omfattar fler än två förhandlingar ska ett ytterligare arvode på 250 bulgariska lev betalas för varje efterföljande förhandling.

Artikel 8 (1) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i administrativa ärenden som omfattar ett väsentligt intresse ska fastställas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 7.2.

(2) För juridiskt ombud, försvar och bistånd i administrativa ärenden som inte omfattar något väsentligt intresse gäller följande:

1. Arvodet för ärenden som omfattas av [lagen om geografisk utvecklingsplanering](#) (*Zakona za ustroystvo na teritoriyata*) och [lagen om fastighetsregister](#) (*Zakona za kadastara i imotniya registar*) ska vara 1 250 bulgariska lev.
2. För ärenden som omfattas av [lagen om social trygghet](#) (*kodeksa za sotsialno ociguryavane*) ska arvodet vara 500 bulgariska lev.
3. För ärenden som omfattas av [lagen om inrikesministeriet](#) (*Zakona za ministerstvoto na vatreshnite raboti*) ska arvodet vara 750 bulgariska lev.
4. För ärenden som omfattas av [lagen om nationell standardisering](#) (*Zakona na natsionalnata standardizatsiya*) ska arvodet vara 600 bulgariska lev.
5. Vid överklagande av beslut om att inleda anbuds förfaranden, beslut om val av entreprenörer eller den upphandlande myndighetens avslutande av upphandlingsförfaranden enligt [lagen om offentlig upphandling](#) ska arvodet fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 8.1 på grundval av det intresse som använts för att beräkna den statliga avgiften för att inleda förfarandet. För alla andra överklaganden av den upphandlande myndighetens beslut ska arvodet vara 1 500 bulgariska lev.
6. För ärenden som omfattas av den [bulgariska lagen om nationella identitetshandlingar](#) (*Zakona za balgarskite lichni dokumenti*) ska arvodet vara 600 bulgariska lev.
7. För ärenden som omfattas av [lagen om stöd till jordbruksproducenter](#) (*Zakona za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli*) ska arvodet vara 800 bulgariska lev.
8. För ärenden som omfattas av [konkurrenslagen](#) (*Zakona za zashtita na konkurentsiyata*) och som ska läggas fram för kommissionen för konkurrensskydd (*Komisiya za zaashtita na konkurentsiyata*, KZK) ska arvodet vara 1 500 bulgariska lev, och om de omfattar ett väsentligt intresse (böter eller annan påföljd) ska arvodet fastställas i enlighet med artikel 8.1.
9. För ärenden som omfattas av [lagen om skydd mot diskriminering](#) (*Zakona za zashtita ot diskriminatsiya*) och som ska läggas fram för kommissionen för skydd mot diskriminering (*Komisiya za zashtita ot*

diskriminatsiyata, KZD) eller en domstol ska arvudet vara 1 500 bulgariska lev.

10. För ärenden som omfattas av [konsumentskyddslagen](#) (*Zakona za zashtita na potrebitelite*) eller [lagen om skydd av personuppgifter](#) (*Zakona za zashtita na lichnite danii*) ska arvudet vara 900 bulgariska lev.

(3) Arvudet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i administrativa ärenden som inte omfattar något fastställt väsentligt intresse, förutom i de fall som anges i punkt 2, ska vara 1 000 bulgariska lev.

(4) Arvudet för juridiskt ombud, försvar och bistånd inför ett administrativt organ ska fastställas enligt ovan nämnda punkter.

Artikel 9 (1) Arvudet för att upprätta en stämningssinlaga och ett skriftligt svar på en stämningssinlaga, en stämningssinlaga som ska prövas i ett interimistiskt överklagande och ett svar på en stämningssinlaga som ska prövas i ett interimistiskt överklagande utan något juridiskt ombud, samt för att pröva ett civilrättsligt mål och underteckna ett överklagande (som har upprättats av en annan advokat) i en rättsfråga enligt artikel 284.2 i [civilprocesslagen](#) ska vara 3/4 av de arvoden som avses i artikel 7 eller artikel 8, dock minst 400 bulgariska lev.

(2) Arvudet för att utarbeta ett överklagande i en rättsfråga, inklusive kassationsgrunder enligt artikel 280.1 i [civilprocesslagen](#), utan att agera juridiskt ombud, ska vara 3/4 av det arvode som avses i artikel 7 eller artikel 8, dock minst 1 200 bulgariska lev.

(3) Arvudet för att skriva ett svar på ett överklagande i en rättsfråga, inklusive kassationsgrunder enligt artikel 280.1 i [civilprocesslagen](#), utan att agera juridiskt ombud, ska vara 3/4 av det arvode som avses i artikel 7 eller 8, dock minst 1 200 bulgariska lev.

(4) Arvudet för juridiskt ombud i mål om ogiltigförklaring av ett beslut som har trätt i kraft ska fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 7 eller artikel 8, men det får inte understiga 1 000 bulgariska lev. För upprättandet av en ansökan om att ogiltigförklara ett beslut som redan har trätt i kraft eller ett svar på en ansökan om att ogiltigförklara ett beslut som redan har trätt i kraft, utan att agera juridiskt ombud vid en offentlig förhandling, ska arvudet vara 3/4 av det arvode som fastställts i enlighet med artikel 7 eller artikel 8, men det får inte understiga 750 bulgariska lev.

(5) Arvudet för att upprätta en ansökan till Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i Strasbourg och en begäran om förhandsavgörande till Europeiska unionens domstol i Luxemburg, utan att agera juridiskt ombud, får inte understiga 2 000 bulgariska lev.

(6) Arvudet för att upprätta ett överklagande enligt [lagen om offentlig upphandling](#), ett skriftligt svar eller en invändning mot ett sådant överklagande, utan att agera juridiskt ombud inför konkurrensnämnden eller Högsta förvaltningsdomstolen, ska vara 3/4 av det arvode som fastställs i enlighet med artikel 8, dock minst 600 bulgariska lev.

(7) Arvudet för att framställa en invändning som ska inges till en tillsynsmyndighet eller en ansökan till en domstol som är behörig att avgöra en tvist om finansiella korrigeringar av projekt som genomförs med EU-stöd eller inom ramen för operativa program, utan att agera juridiskt ombud, ska vara 3/4 av det arvode som fastställs i enlighet med artikel 8, dock minst 600 bulgariska lev.

Artikel 10 Arvudet för juridiskt ombud, försvar och bistånd för en part i utökningsförfaranden (skuldindrivning) ska vara följande:

1. För inledande av utökningsförfaranden – 200 bulgariska lev.
2. För juridiskt ombud, försvar och bistånd för parterna i utökningsförfaranden och för att vidta åtgärder som ska göra att en penningfordran tillgodoses – hälften av det arvode som anges i artikel 7.2.
3. För juridiskt ombud, försvar och bistånd för parterna i utökningsförfaranden som avser övertagande av egendom eller avhysning – hälften av de respektive arvoden som anges i artikel 7.2, beräknade på grundval av egendomens värde.
4. För juridiskt ombud, försvar och bistånd för en part i utökningsförfaranden som kräver andra åtgärder än de som anges i leden 2 och 3 – 350 bulgariska lev.
5. För överklagande av en delgivningsmans/exekutionstjänstemans åtgärder – 400 bulgariska lev, och om överklagandet prövas vid en offentlig förhandling – 600 bulgariska lev; samma arvode ska betalas till gäldenärens juridiska ombud.

Artikel 11 Arvodet för att upprätta en framställning om rättslig hjälp, ett privat överklagande eller överklaganden av åtgärder som vidtagits av en delgivningsman/exekutionstjänsteman, notarius publicus, inskrivningsdomare eller registerförare är 400 bulgariska lev, och om överklagandet prövas vid en offentlig förhandling – 600 bulgariska lev.

Avsnitt IV

Arvoden för brottmålsprocesser, även administrativa sådana, i en instans

Artikel 12 Arvodena för juridiskt ombud, försvar och bistånd under förundersökningen ska vara de belopp som anges i artikel 13.1, och om förfarandet pågår i mer än en dag – 250 bulgariska lev för varje dag.

Artikel 13 (1) Arvodet för att försvara en tilltalad, en part som väcker enskilt åtal eller en privat sökande ska vara följande:

1. I ärenden där straffet är skyddstillsyn eller böter – 600 bulgariska lev.
2. I ärenden där straffet är fängelse i upp till 5 år – 1 000 bulgariska lev.
3. I ärenden där straffet är fängelse i upp till 10 år – 1 500 bulgariska lev.
4. I ärenden där straffet är fängelse i upp till 15 år – 2 250 bulgariska lev.
5. I ärenden där straffet är fängelse i mer än 15 år – 3 000 bulgariska lev.
6. För brott där straffet är livstids fängelse – 6 000 bulgariska lev.
7. Om straffet lindras på grund av medverkan i brottsutredning (under förutsättning att advokaten inte deltog i brottmålsprocessen) – 750 bulgariska lev.
8. (Upphävd i SG nr 2/2009; f.d. led 9; ändrad i SG nr 28/2014; ändring offentliggjord i SG nr 28/2014, upphävd genom Högsta förvaltningsdomstolens domar nr 13062 av den 3 oktober 2019 och nr 5419 av den 8 maj 2020 – SG nr 45/2020, i kraft från och med den 15 maj 2020).
9. För att inställa sig vid en domstol med en fullmakt avseende straffprocessuella tvångsmedel (under förutsättning att advokaten inte var inblandad i brottmålsprocessen) – 900 bulgariska lev.
10. (Ändrad i SG nr 2/2009, ändrad i SG nr 28/2014; ändring offentliggjord i SG nr 28/2014, upphävd genom Högsta förvaltningsdomstolens domar nr 13062 av den 3 oktober 2019 och nr 5419 av den 8 maj 2020 – SG nr 45/2020, i kraft från och med den 15 maj 2020; upphävd i SG nr 68/2020.)

(2) För juridiskt ombud, försvar och bistånd för en sökande eller svarande i civilrättsliga frågor ska arvodet fastställas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 7.2.

(3) För juridiskt ombud, försvar och bistånd för en tilltalad, en part som väcker enskilt åtal eller en privat sökande ska det arvode som avses i punkt 1 höjas med hälften för den allvarligaste anklagelsen då ärendet rör flera olika åtalspunkter.

(4) Om det är mer än en person som försvaras ska arvodet för varje svarande fastställas i enlighet med det förfarande som anges i punkt 1.

Artikel 14 (1) Om förhandlingen i ett brottmål varar mer än en dag ska tilläggsarvodet för varje efterföljande dag uppgå till 250 bulgariska lev.

(2) För juridiskt ombud i en brottmålsprocess eller i ett administrativt förfarande av straffrättslig karaktär som kräver fler än två förhandlingar ska en tilläggsavgift på 250 bulgariska lev betalas för varje efterföljande förhandling.

Artikel 15 Arvodet för att utarbeta ett överklagande, utan att agera juridiskt ombud, ska vara 3/4 av det arvode som avses i artikel 13.

Artikel 16 Arvodet vid talan som väcks av enskilda i brottmål ska uppgå till 300 bulgariska lev, eller 600 bulgariska lev om målet prövas vid en offentlig förhandling.

Artikel 17 Det är inte tillåtet att förhandla fram ett arvode som är beroende av brottmålsprocessens utgång; detta gäller även om det rör sig om en civilrättslig talan som väckts i samband med en brottmålsprocess.

Artikel 18 (1) Arvodet för att upprätta ett överklagande av ett beslut om påföljd, utan att agera juridiskt ombud, ska fastställas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7.2 på grundval av halva påföljdsbeloppet eller

ersättningen, dock minst 100 bulgariska lev.

(2) Om den administrativa sanktionen utgörs av böter, vite och/eller ekonomisk ersättning ska arvodet fastställas i enlighet med artikel 7.2 på grundval av varje enskilt bötesbelopp eller vitesbelopp och/eller varje enskild ekonomisk ersättning som åläggs/utdöms.

(3) (Ny i SG nr 28/2014, upphävd genom Högsta förvaltningsdomstolens domar nr 13062 av den 3 oktober 2019 och nr 5419 av den 5 maj 2020 – SG nr 45/2020, i kraft från och med den 15 maj 2020.)

(4) (Ny i SG nr 68/2020, ändrad i SG nr 88/2022.) Arvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd vid andra brott av administrativ art än de som avses i punkt 2 ska vara 500 bulgariska lev.

Avsnitt V

Arvoden för att delta i förfaranden som regleras i särskild lag i en instans

Artikel 19 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av [hälso- och sjukvårdslagen](#) (*Zakona za Zdraveto*) ska vara 500 bulgariska lev.

Artikel 20 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i domstolsförfaranden som omfattas av [barnskyddslagen](#) (*Zakona za zakrila na deteto*), när en självständig talan väckts, ska vara 600 bulgariska lev.

Artikel 21 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av kapitlen IX, X och XI i [familjelagen](#) (*Semeyniya kodeks*) ska vara 600 bulgariska lev.

Artikel 22 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av [lagen om skydd mot våld i hemmet](#) (*Zakona za zashtita domashnoto nasilie*) ska vara 600 bulgariska lev.

Artikel 23 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av [lagen om utlämning och europeisk arresteringsorder](#) (*Zakona za ekstraditsiya i evropeyskata zapoved za arrest*) ska vara 800 bulgariska lev.

Artikel 24 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd vid förfaranden som omfattas av [dekretet om bekämpande av antisocialt beteende](#) (*Ukaza za borba s drebnoto huliganstvo*) ska vara 500 bulgariska lev.

Artikel 25 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i exekvaturförfaranden ska vara 500 bulgariska lev.

Artikel 26 Minimiarvodet för ombud, försvar och bistånd som sker genom delegering, där advokaten inte är inblandad i hela målet, i förfaranden ska vara 500 bulgariska lev.

Artikel 27 Minimiarvodet för rättshjälp och juridiskt ombud, försvar och bistånd till ett vittne enligt artikel 122 i [straffprocesslagen](#) (*Nakazatelno-protsesualniya kodeks*) ska, om advokaten inte är inblandad i hela målet, vara 500 bulgariska lev.

Artikel 28 Minimiarvodet för ombud, försvar och bistånd i häktningsförfaranden ska, om advokaten inte är inblandad i hela målet, vara 900 bulgariska lev.

Artikel 29 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd vid ett förfarande med kumulativa påföljder ska vara 600 bulgariska lev.

Artikel 30 Minimiarvodet för att framställa den ansökan som avses i artikel 368 i [straffprocesslagen](#) ska vara 800 bulgariska lev.

Artikel 31 (1) Arvodet för att försvara en part i en ny rättegång får inte vara lägre än minimiarvodet för en rättegång i en instans.

(2) För upprättandet av en ansökan om en ny rättegång utan inställan i domstol ska minimiarvodet vara 3/4 av det minimiarvode som avses i punkt 1.

Artikel 32 Minimiarvodet för försvar i förfaranden som avser verkställighet av en dom från en utländsk domstol

enligt artikel 457.2 i [straffprocesslagen](#) ska vara halva minimiarvodet för rättegång i en instans, beroende på straffets art och stränghet.

Artikel 33 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av [lagen om bekämpning av barns och underårigas antisociala beteende](#) (*Zakon za borba s protivooobshtestvenite proyavi na maloletni i nepalnoletni*) ska vara 500 bulgariska lev.

Artikel 34 (Ny i SG nr 28/2014; ändrad i SG nr 84/2016; upphävd i SG nr 88/2022.)

Artikel 35 Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd i förfaranden som omfattas av [asyl- och flyktinglagen](#) (*Zakona za ubezhishteto i bezhantsite*) ska vara 600 bulgariska lev.

Artikel 35a Minimiarvodet för juridiskt ombud, försvar och bistånd av en person som är frihetsberövad enligt [lagen om inrikesministeriet](#) ska vara 300 bulgariska lev.

Artikel 36 Minimiarvodet för ombud och bistånd i medlingsförfaranden i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ska vara 1/3 av det arvode som föreskrivs i artikel 7.

Delgivningsmän/exekutionstjänstemän

Sedan 2006 har delgivningsmännen/exekutionstjänstemännen i Bulgarien varit privata exekutionsbiträden och statliga stämmingsmän. Följande lagstadgade tariffer gäller för båda:

1. Sedan 2008 regleras de arvoden som tas ut av statliga stämmingsmän av avsnitt II i [taxan för statliga arvoden som tas ut av domstolar enligt civilprocesslagen](#).
2. Arvodena för privata exekutionsbiträden regleras av artikel 78 i [lagen om privata exekutionsbiträden](#) (*Zakona za chastnite sadebni izpalniteli*) och av den [taxa för verkställighetsarvoden som fastställs i lagen om privata exekutionsbiträden](#) (antagen genom ministerrådets dekret nr 92 av den 19 april 2006).

Arvodena är desamma i de båda taxorna.

Ett privat exekutionsbiträde tar ut ett tilläggsarvode på 50 % av standardarvodet för delgivning av handlingar på helgdagar och andra dagar än arbetsdagar och för att skicka förelägganden per post och göra kopior av klagomålet, meddelanden och handlingar.

Fasta kostnader

Fasta kostnader i civilrättsliga förfaranden

Fasta kostnader för parterna i civilrättsliga förfaranden

Sedan 2008 regleras arvodena i civilrättsliga förfaranden i avsnitt I i [taxan för statliga arvoden som tas ut av domstolarna enligt civilprocesslagen](#) enligt följande: Arvodet för

- en civilrättslig fordran är 4 % av det begärda beloppet, men inte mindre än 25 euro,
- ett krav på ideellt skadestånd är högst 40 euro, och det ska inte vara lägre än 15 euro,
- skilsmäsoärenden (även sådana som avgörs genom ömsesidig överenskommelse) är 2 % av varje parts andel under sammanlagt tre år (enligt avtalet om delning av makars egendom och underhåll),
- en exekutionstitel är 2 % av det väsentliga intresset, dock minst 12,5 euro,
- adoptionsärenden är 12,5 euro,
- säkring av en framtida fordran är 20 euro,
- bevissäkring är 10 euro,
- insolvensärenden är 25 euro för en enmansföretagare eller 125 euro för ett kommersiellt företag.

När ska fasta kostnader betalas i civilrättsliga förfaranden?

Varje part måste betala delgivningskostnaderna till domstolen i förskott. På båda parternas begäran eller på domstolens initiativ ska samtliga kostnader bäras av båda parter eller av endast en av parterna, beroende på omständigheterna. (Artikel 76 i [civilprocesslagen](#).)

Fasta kostnader i brottmålsprocesser

Fasta kostnader för parter i brottmålsprocesser

Rättegångskostnader och arvoden i brottmålsprocesser regleras i [straffprocesslagen](#).

Artikel 187: Kostnadstäckning

1. Kostnaderna i brottmålsprocesser ska täckas av belopp som avsatts särskilt för detta ändamål i den berörda institutionens budget, utom i vissa fall som anges i lag.
2. I brottmål där ett brottsoffer har gjort en anmälan som lämnats in till domstolen ska den privata klaganden deponera beloppet för kostnaderna i förväg. Om kostnadsbeloppet inte har deponerats ska den privata klaganden få sju dagar på sig att göra så.
3. I mål där ett brottsoffer har lämnat in ett klagomål till domstolen ska kostnaderna för den bevisning som den svarande åberopar täckas av domstolens budget.

De fasta kostnaderna i brottmålsprocesser (som fastställs i taxa nr 1 avseende de [statliga arvoden som tas ut av domstolar, åklagarmyndigheter, utredningstjänster och justitieministeriet](#), senast ändrad 2005) är följande:

- För klagomål som lämnas in av privatpersoner och ger upphov till brottmålsprocesser – 6 euro.
- För enskilt åtal i brottmålsprocesser – 2,5 euro.
- För ansökningar om återanpassning när ett mål ännu inte har avslutats – 3 euro.

När ska fasta kostnader betalas i brottmålsprocesser?

De kostnadsbelopp som anges ovan ska deponeras i förväg av den part som väcker enskilt åtal (i enlighet med [straffprocesslagen](#)). Om de inte deponeras ska parten få sju dagar på sig att göra detta.

Fasta kostnader i författningsmål

Fasta kostnader för parterna i ett författningsmål

1. Ett mål kan lämnas in till författningsdomstolen av minst en femtedel av parlamentsledamöterna, presidenten, ministerrådet, Högsta domstolen, Högsta förvaltningsdomstolen och riksåklagaren. Även kommunfullmäktige får lämna in mål om det avser domstols behörighet enligt punkt (1)(3) i föregående artikel.
2. Om Högsta domstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att lagen är oförenlig med författningen avbryter de tillfälligt förfarandet och hänskjuter ärendet till författningsdomstolen.
3. Ombudsmannen kan vända sig till författningsdomstolen för att en lag som kränker medborgarnas rättigheter och friheter ska förklaras författningsstridig.

Förhandsinformation som ska lämnas av de juridiska ombuden

Parternas rättigheter och skyldigheter

Artikel 40.3 i [lagen om advokatsamfundet](#) föreskriver att en advokat eller en advokat från ett annat EU-land ska ge sin klient korrekt information om dennes rättigheter och skyldigheter. Det finns ingen uttrycklig skyldighet för advokater att informera sina klienter om de kostnader som sannolikt följer med det rättsliga förfarandet. Det finns dock en sådan skyldighet i de etiska reglerna för advokater (*Etichniyat kodeks na advokatite*).

Bestämmelser om kostnader

Var hittar jag information om bestämmelser om kostnader i Bulgarien?

Det är svårt för en fysisk eller juridisk person som vill väcka talan att i förväg ta reda på hur stora rättegångskostnaderna kan komma att bli, eftersom ingen officiell eller inofficiell webbplats och inte heller något annat offentligt organ tillhandahåller sådan information i konsoliderad form. Det är alltså framför allt från sina advokater som de kan få information om kostnaderna.

Allmänheten kan dock hitta reglerna för domstolsarvoden och rättegångskostnader och göra egna beräkningar

på flera offentliga webbplatser, bl.a. webbplatsen med nationell lagstiftning och webbplatserna för högsta advokatrådet, högsta rättsliga rådet (*Visshiya sadeben savet*) och den nationella rättshjälpsbyrån. De webbplatser som anges ovan är för närvarande bara tillgängliga på bulgariska.

På vilka språk kan jag få information om bestämmelserna om kostnader i Bulgarien?

De webbplatser som anges ovan är för närvarande bara tillgängliga på bulgariska.

Var hittar jag information om medling?

Information om medling finns på [justitieministeriets](#) webbplats.

Var hittar jag närmare upplysningar om kostnader? Var hittar jag information om den genomsnittliga tidsåtgången för olika förfaranden?

På webbplatsen för det [högsta rättsliga rådet](#) finns årsrapporter och tvåårsrapporter om den rättsliga verksamheten på alla nivåer. Där kan man hitta information om antalet mål som avgjorts under de senaste tre månaderna, sex månaderna, det senaste året, de senaste två åren eller längre tillbaka i tiden. Det högsta rättsliga rådets statistikavdelning tillhandahåller analyser och information om den genomsnittliga längden på domstolsförfaranden i tvistemål, brottmål och förvaltningsmål.

Var hittar jag information om den genomsnittliga sammanlagda kostnaden för ett särskilt slags rättsligt förfarande?

Det finns ingen sådan officiell information tillgänglig för allmänheten.

Mervärdesskatt

Hur tillhandahålls denna information? Vilka är de tillämpliga momsatserna?

Moms (i enlighet med ovannämnda tariffer och föreskrifter) ingår i kostnaden.

Rättshjälp

Inkomstgränser inom det civilrättsliga området

I [rättshjälpslagen](#) (*Zakon za pravnata pomosht*) görs ingen åtskillnad mellan civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden (se nedan):

Artikel 22 (1) Rättshjälp enligt artikel 21.1 och 21.3 ska vara kostnadsfri och beviljas

1. personer och familjer som uppfyller kraven för att få månatligt bistånd i enlighet med artiklarna 9 och 10 i [förordningen om genomförande av lagen om socialt bistånd](#) (*Pravilnik za prilagane na zakona za sotsialno podpomagane*),
2. enskilda individer och familjer som har rätt till riktat uppvärmningsstöd för föregående eller nuvarande vinter,
3. personer som tar emot sociala eller integrerade hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster som avser särskilda boenden, gravida kvinnor samt mödrar som riskerar att överge sina barn och som får sociala tjänster för att förhindra att de överges,
4. barn som bor i fosterfamiljer eller hos släktingar enligt [barnskyddslagen](#),
5. ett barn i riskzonen i den mening som avses i [barnskyddslagen](#),
6. personer som avses i artiklarna 143 och 144 i [familjelagen](#), personer under 21 år samt personer över 21 år där underhållsskyldighet fastställdes före 21 års ålder, i enlighet med [rådets förordning \(EG\) nr 4/2009](#)

av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (EUT L 7, 10.1.2009, s. 1) och konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar (EUT L 192, 22.7.2011, s. 51),

7. offer för våld i hemmet, sexuella övergrepp eller människohandel som inte har råd att eller inte själva vill skaffa sig rättsligt försvar,
8. personer som har ansökt om eller beviljats internationellt skydd eller tillfälligt skydd enligt [asyl- och flyktinglagen](#) och som inte kan få rättshjälp på någon annan rättslig grund,
9. en utlänning som har varit föremål för en administrativ tvångsåtgärd och en utlänning som är inkvarterad i en särskild anläggning för tillfällig inkvartering av utlänningar i enlighet med [lagen om utlänningar i Republiken Bulgarien](#) (*Zakona za chuzhdentsite v republika balgaria*) och som inte har råd att eller inte vill försvaras av en advokat,
10. personer som har nekats status som statslös person i Bulgarien eller personer där förfarandet för beviljande av status som statslös person enligt [lagen om utlänningar i Republiken Bulgarien](#) har avslutats och som inte har råd med en advokat men som vill ha en,
11. personer som har ansökt om att förklarats hjälpbehövande eller som har förklarats hjälpbehövande,
12. personer med funktionsnedsättning som får månatligt bistånd enligt [lagen om personer med funktionsnedsättning](#) (*Zakona za horata s uvrezhdaniya*) och vars månadsinkomst inte räcker till för att betala en advokat för dennes tjänster.

(2) I de fall som avses i punkt 1.7, 1.9, 1.10 och 1.12 ska den nationella rättshjälpsbyrån (*Natsionalno byuro za pravna pomosht*, NBPP) besluta om rättshjälp ska beviljas eller ej, med beaktande av de omständigheter som avses i artikel 23.3, om de har styrkts genom handlingar från relevanta behöriga myndigheter, och fattigdomsgränsen i Bulgarien.

(3) De fakta och omständigheter som avses i punkt 1 ska styrkas med hjälp av handlingar som utfärdats av relevanta behöriga myndigheter och genom en mall för försäkran om personens familje- och egendomsstatus som godkänts av byrån.

(4) Om de personer som ansöker om rättshjälp inte kan styrka de omständigheter som avses i punkt 1 ska byrån besluta huruvida rättshjälp ska beviljas med hänsyn till de omständigheter som avses i artikel 23.3, om de har styrkts genom handlingar från relevanta behöriga myndigheter, och fattigdomsgränsen i Bulgarien.

(5) I fall där byrån tillhandahåller rättshjälp ska den inhämta den information som avses i punkterna 2 och 3 på eget initiativ och den ska få alla nödvändiga handlingar i elektronisk form från de relevanta behöriga myndigheterna. Den som ansöker om rättshjälp måste styrka sin inkomst, antingen i form av en handling eller genom att ge sitt samtycke till att byrån på eget initiativ inhämtar information om deras inkomst hos de behöriga myndigheterna.

Artikel 23 (1) Det rättshjälpssystem som avses i artikel 21.2 omfattar fall där det enligt lag krävs en försvarsadvokat, ett juridiskt biträde eller ett ombud.

(2) Rättshjälpssystemet ska också omfatta fall där den tilltalade, den svarande eller en part i ett brottmål, tvistemål eller förvaltningsmål inte har tillräckliga medel för att betala för en advokat men vill ha en advokat och en sådan krävs för att rättvisa ska skipas. I sådana fall ska personen inte vara skyldig att ersätta kostnaderna för rättshjälp.

(3) I tvistemål och förvaltningsmål beviljas rättshjälp om domstolen eller ordföranden för den nationella rättshjälpsbyrån fastställer, med hjälp av bevis från relevanta behöriga myndigheter, att parten inte har råd att betala advokatens arvode. Domstolen eller byråns chef ska fatta sitt beslut med beaktande av

1. partens eller dennes familjs inkomster,
2. partens egendom och tillgångar, som ska intygas genom en förklaring,
3. partens civilstånd,
4. hälsotillstånd,
5. anställningsstatus,
6. ålder,
7. andra omständigheter.

(4) I brottmål ska det organ som leder förfarandet avgöra huruvida den tilltalade eller den svarande har

möjlighet att betala advokatarvode eller ej på grundval av personens ekonomiska situation i just det fallet, vilket organet ska fastställa på eget initiativ, och de omständigheter som avses i punkt 3.1, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 och 3.7. För en part som väcker enskilt åtal, en sökande i tvistemål, en svarande i tvistemål och en privat sökande i brottmål ska detta avgöras i enlighet med det förfarande som anges i punkt 3.

Inkomstgränser inom det straffrättsliga området

Utöver de kriterier som fastställts för brottmål (artikel 22 i [rättshjälpslagen](#), som hänvisas till ovan) gäller följande kriterier:

Artikel 23

1. Rättshjälpsystemet (som avses i artikel 31.3 ska omfatta fall där det krävs ett juridiskt ombud eller försvar.
2. Rättshjälpsystemet omfattar även fall där en misstänkt, tilltalad, en person som anklagas för brott, en svarande eller en part i ett brottmål, ett tvistemål eller ett förvaltningsmål inte har råd att betala för att få hjälp av en advokat men vill ha sådan hjälp och det krävs för att rättvisa ska skipas.
3. I brottmål ska det organ som leder förfarandet avgöra huruvida den tilltalade eller den svarande har möjlighet att betala advokatarvode eller ej på grundval av personens ekonomiska situation i just det fallet, vilket organet ska fastställa på eget initiativ, och de omständigheter som avses i punkt 3.1, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 och 3.7. För en part som väcker enskilt åtal, en sökande i tvistemål, en svarande i tvistemål och en privat sökande i brottmål ska detta avgöras i enlighet med det förfarande som anges i punkt 3.

Inkomstgränser inom det straffrättsliga området för brottsoffer

I brottmål gäller samma gränser som för parter i andra typer av mål (se ovan).

Andra villkor för beviljande av rättshjälp till brottsoffer

I lagen finns det inga särskilda bestämmelser om brottsoffer. Det är de allmänna reglerna om rättshjälp i brottmålsprocesser som gäller (artiklarna 22 och 23 i [rättshjälpslagen](#)).

Andra villkor för beviljande av rättshjälp till de tilltalade

Det finns inga särskilda bestämmelser om beviljande av rättshjälp till de svarande. Det är de allmänna reglerna om rättshjälp i brottmålsprocesser som gäller (artiklarna 22 och 23 i [rättshjälpslagen](#)).

Kostnadsfria domstolsförfaranden

Artikel 83 i [civilprocesslagen](#) avser befrielse från arvoden och kostnader

Artikel 83 (1) Domstolsarvoden och domstolskostnader behöver inte betalas

1. av sökande som är arbetstagare, anställda och medlemmar i kooperativ, om ansökningarna avser anställningsförhållanden,
2. i mål som rör underhållskrav,
3. i mål som väcks av en åklagare,
4. av sökande i mål som avser otillbörligt vållad skada till följd av brott, i samband med en lagakraftvunnen fällande dom,
5. av särskilda ombud som utsetts av domstol för en part vars adress är okänd,
6. (ny i SG nr 102/2022) av en part som har beviljats rättshjälp för förfarandet på de villkor som anges i artikel 23(2) i [rättshjälpslagen](#).

(2) Fysiska personer behöver inte betala domstolsarvoden och domstolskostnader om domstolen anser att de inte har tillräckliga medel för detta. Vid en ansökan om undantag från betalning tar domstolen hänsyn till

1. personens och dennes familjs inkomst,
2. partens egendom och tillgångar, som ska intygas genom en förklaring,
3. partens civilstånd,

4. hälsotillstånd,
5. anställningsstatus,
6. ålder,
7. andra styrkta omständigheter.

(3) I de fall som avses i punkterna 1 och 2 ska rättegångskostnaderna betalas med hjälp av de belopp som avsatts särskilt för detta ändamål i domstolens budget.

Artikel 84 i [civilprocesslagen](#): Undantag i särskilda fall

Följande ska undantas från att betala statliga arvoden, men inte från att betala kostnader:

1. Staten och de statliga institutionerna, utom i fall som rör statens privata egendom eller statens privata rättigheter och fordringar.
2. Bulgariska Röda korset (*Balgarski cherven krast*).
3. Kommuner, med undantag för privata kommunala fordringar och äganderätt till privat kommunal egendom.

När ska den förlorande parten betala den vinnande partens kostnader?

Civilmål

Artikel 78 i [civilprocesslagen](#): Rättegångskostnader

Artikel 78 (1) Den svarande ska betala den sökandes kostnader (inklusive kostnaderna för förfarandet och advokatarvodet, om parten hade en advokat), i förhållande till det skadeståndsbelopp som utdömts.

(2) Om svaranden godtar talan, men det inte är dennes agerande som har gett upphov till den, ska sökanden stå för rättegångskostnaderna.

(3) Svaranden har även rätt att få ersättning för sina kostnader i förhållande till den del av skadeståndskravet som ogillas.

(4) (Kompletterad i SG nr 11/2023, i kraft från och med den 1 juli 2024.) Svaranden har även rätt att få ersättning för sina rättegångskostnader om förfarandet avslutas, såvida inte detta beror på en överenskommelse mellan parterna - i så fall ska punkt 9 tillämpas.

(5) Om det arvode som en part betalar till en advokat är orimligt högt i förhållande till målets faktiska och rättsliga komplexitet kan domstolen, på motpartens begäran, utdöma ett lägre belopp som står i proportion till det utförda arbetet, men det får inte vara lägre än det minimibelopp som fastställs i enlighet med artikel 36 i [advokatlagen](#).

(6) Om ett mål avgörs till förmån för en part som inte behöver betala statliga arvoden eller rättegångskostnader ska den dömda parten betala alla arvoden och kostnader. Domstolen fastställer beloppen.

(7) Om en part som har beviljats rättshjälp vinner målet ska nationella rättshjälpsbyrån betala den del av advokatarvodet som står i proportion till den del av skadeståndskravet som bifallits eller avvisats. Om den part som har beviljats rättshjälp enligt artikel 23.2 i [rättshjälpslagen](#) förlorar målet ska den parten stå för den del av kostnaderna som står i proportion till den del av ansökan som bifalls/avvisas, med undantag för de kostnader för vilka rättshjälp har beviljats.

(8) (Ändrad i SG nr 8/2017.) Juridiska personer eller enmansföretagare ska också betala ett arvode, som fastställs av domstolen, om de har försvarats av ett juridiskt biträde. Detta arvode får inte överstiga det högsta beloppet för den typ av ärende det gäller, vilket fastställs i enlighet med artikel 37 i [rättshjälpslagen](#).

(9) (Kompletterad i SG nr 11/2023, i kraft från och med den 1 juli 2024.) Om ärendet avslutas genom en förlikning ska hälften av de statliga arvoden som betalats återbetalas till den sökande, och om förlikningen är resultatet av en överenskommelse som ingåtts genom ett medlingsförfarande i enlighet med artiklarna 140a och 140b, eller om förfarandet i ärendet avslutas på grund av att skadeståndskravet dragits tillbaka eller avbrutits till följd av förlikningsavtalet, ska 75 % av de statliga arvoden som betalats återbetalas till den sökande. Om inte

annat avtalats ska parterna stå för de uppkomna kostnaderna för förfarandet och förlikningsavtalet.

(10) Om tredje man deltar i förfarandet ska denne inte ådömas några kostnader, men stå för de kostnader som har uppkommit på grund av denne medverkan i förfarandet.

(11) Om åklagaren är part i förfarandet är det staten som ska betala rättegångskostnaderna.

Brottmål

[Straffprocesslagen](#) (*Nakazatelno-protsesualen kodeks*) – kostnader och arvoden

Artikel 187 Kostnadstäckning

Artikel 187 (1) Kostnaderna för brottmål ska täckas av de belopp som avsatts särskilt för detta ändamål i den berörda institutionens budget, utom i vissa lagstadgade fall.

(2) I brottmål där ett brottsoffer lämnat in ett klagomål till domstolen ska den privata klaganden i förväg deponera kostnadsbeloppet, och om så inte görs ska parten få sju dagar på sig att betala dem.

(3) I mål där ett brottsoffer lämnat in ett klagomål till domstolen ska kostnaderna för den bevisning som svaranden åberopar i domstol täckas av domstolens budget.

Artikel 188 Fastställande av kostnader

Artikel 188 (1) Det är domstolen eller det organ som ansvarar för förundersökningen som ska fastställa kostnaderna.

(2) Ersättningen till vittnen som är arbetstagare eller anställda ska fastställas av domstolen eller det organ som ansvarar för förundersökningen.

Artikel 189 Rättegångskostnader

Artikel 189 (1) Domstolen ska besluta om rättegångskostnader i domen eller i ett beslut.

(2) Kostnaderna för en tolk i förundersökningen ska bäras av den berörda myndigheten, medan kostnaderna för en tolk i domstolsförfaranden ska bäras av domstolen.

(3) Om svaranden befinns skyldig ska domstolen ålägga denne att betala alla kostnader, även advokatarvoden och andra kostnader för en försvarsadvokat som arbetat *ex officio*, samt alla andra kostnader som uppkommit för den privata sökande och käranden om de så begär. Om flera svarande döms ska domstolen ange hur stor andel varje person ska betala.

(4) Om den svarande frikänns från en del av anklagelserna ska domstolen bara ålägga honom eller henne att betala de kostnader för vilka han eller hon befanns skyldig.

Artikel 190 Beslut om kostnader

Artikel 190 (1) Om den svarande befinns oskyldig, eller om brottmålsprocessen läggs ned, ska staten stå för kostnaderna för mål av allmän karaktär, medan kostnaderna för mål som ett brottsoffer har väckt vid domstolen ska bäras av den privata sökanden.

(2) Domstolen i första instans ska utfärda ett förordnande om verkställighet av de fastställda rättegångskostnaderna.

Arvoden till sakkunnigvittnen

[Civilprocesslagen](#) innehåller en allmän regel för arvoden till sakkunnigvittnen

Fastställande av kostnader

Artikel 75 Ersättningen till vittnen ska fastställas av domstolen med hänsyn till den tid som lagts ned och de

kostnader som uppkommit, och arvoden till sakkunnigvittnen ska fastställas av domstolen med hänsyn till det arbete som utförts och de kostnader som uppkommit.

[Förordning nr N-1 av den 14 februari 2023 om sakkunnigvittnens registrering, kvalifikationer och arvoden](#)

Artikel 1 (1) I denna förordning fastställs följande:

1. Förfarandet och tidsfristerna för att föreslå införande på och ändringar av förteckningarna över yrkesutövare som godkänns som sakkunnigvittnen.
2. De villkor som ska uppfyllas av yrkesutövare för att de ska godkännas som sakkunnigvittnen.
3. Villkor och förfarande för fastställande av ersättning till sakkunnigvittnen.
4. Regler om rätten att få tillgång till informationssystemet för det gemensamma registret över sakkunnigvittnen och uppgifterna däri.

(2) Denna förordning ska tillämpas på sakkunnigvittnen som utses av de rättsliga myndigheterna, av de myndigheter som ansvarar för förundersökningen och av de myndigheter som ansvarar för utsokningsförfaranden.

Artikel 23 (1) När arvodet fastställs ska det organ som beställt sakkunnigutlåtandet beakta och bedöma följande:

1. Hur komplexa och specifika de uppgifter som ska utföras är.
2. Den sakkunniges kompetens och kvalifikationsnivå.
3. Den tid som krävs för att ta fram sakkunnigutlåtandet.
4. Omfattningen av det utförda arbetet.
5. De kostnader som krävs för att ta fram sakkunnigutlåtandet, såsom användning av material, förbrukningsvaror, verktyg, utrustning osv.
6. Andra villkor som är relevanta när det gäller betalning för utfört arbete, såsom tidsfrister som måste hållas och arbete på veckoslut och allmänna helgdagar.

(2) De omständigheter som anges i punkt 1 ska fastställas av det organ som utsett sakkunnigvittnet på grundval av en tidrapport som sakkunnigvittnet tillhandahåller i enlighet med bilaga 2. Tidrapporten är inte bindande för den myndighet som utsåg sakkunnigvittnet när de omständigheter som anges i punkt 1 beaktas och bedöms.

(3) När ett sakkunnigutlåtande tas fram av en sakkunnig som är anställd vid inrikesministeriet ska kostnaderna för arbetskraft och förbrukningsvaror samt allmänna omkostnader fastställas med hjälp av en mall för tidrapportering som godkänts genom ett beslut av inrikesministern.

(4) Om fler än ett sakkunnigvittne arbetar med framtagningen av utlåtandet ska det arvode som avses i punkt 1 betalas till varje sakkunnigvittne.

(5) Om sakkunnigvittnet inte lämnar in några styrkande handlingar ska den myndighet som utsåg vittnet betala kostnaderna efter eget gottfinnande.

Artikel 24 (1) För varje faktiskt arbetad timme ska ett arvode betalas på 3 % av det som var minimilönen i Bulgarien vid den tidpunkt då sakkunnigutlåtandet begärdes.

(2) Det faktiska antalet arbetstimmar ska fastställas på grundval av den tidrapport som avses i bilaga 2 eller på grundval av det konto som avses i artikel 23.3.

Artikel 25 (1) När det gäller särskilt komplicerade och ämnesspecifika sakkunnigutlåtanden från högt kvalificerade sakkunniga får arvodet höjas med upp till 100 %.

(2) Om sakkunnigutlåtandet måste tillhandahållas på ett veckoslut eller en allmän helgdag ska detta anges i det dokument som används för att beställa sakkunnigutlåtandet.

(3) Ersättningen får höjas från 75 % till 150 % för sakkunnigutlåtanden som ska lämnas under veckoslut och från 100 % till 200 % för sakkunnigutlåtanden som ska lämnas på allmänna helgdagar.

Artikel 26 (1) Sakkunnigutlåtandet ska lämnas in tillsammans med en tidrapport och handlingar som styrker de uppkomna kostnaderna, eller tillsammans med den tidrapporteringsmall som avses i artikel 23.3.

(2) Följande ska inte beaktas som kostnader, förutom i de fall som avses i artikel 23.1.6 (tillsättningsmyndighetens gottfinnande gäller):

1. Kostnader för flygresor, såvida inte arbetet måste göras i ett annat land.
2. Resekostnader som inte styrks av biljett eller annan handling som styrker kostnaderna.
3. Logikostnader som överstiger 50 bulgariska lev.

(3) Om det organ som beställt sakkunnigutlåtandet anser att det finns skäl att höja det arvode som ursprungligen fastställts ska organet fastställa ett slutligt arvode.

(4) Om den sakkunnige inte lämnar in en tidrapport, eller om det organ som beställt sakkunnigutlåtandet inte anser att det finns anledning att höja ersättningen, ska arvodet vara det belopp som ursprungligen fastställts.

Artikel 27 (1) Arvodet samt de kostnader för den sakkunnige som avses i artikel 18 ska betalas på grundval av ett skriftligt beslut från den myndighet som utsett den sakkunnige. Beloppen ska betalas genom banköverföring inom 60 dagar efter det att sakkunnigutlåtandet har godkänts.

(2) Beloppen ska betalas från depositionen eller från budgeten för det organ som utsåg sakkunnigvittnet. Beloppen ska betalas ut mot att sakkunnigvittnet uppvisar en handling som uppfyller de villkor som anges i artikel 7 i bokföringslagen.

(3) Om det organ som har beställt sakkunnigutlåtandet inte godtar den sakkunniges slutsats på grund av något den sakkunnige är ansvarig för ska det fastställda arvodet inte betalas. Avslaget ska motiveras.

(4) Det organ som har utsett den sakkunnige får ändra det arvode som ska betalas till den sakkunnige till följd av något av de skäl som anges i artikel 23.1. De ändringar som gjorts måste motiveras.

Artikel 28 (1) Om ett sakkunnigvittne utses på begäran av någon part som inte är befriad från betalning av kostnaderna ska arvodet fastställas i förväg och en första deposition överförs till kontot för det organ som utser sakkunnigvittnet.

(2) Om parten är befriad från kostnader ska ett första arvode fastställas i enlighet med artikel 24.1.

(3) I de fall som avses i punkt 1 får den myndighet som beställt sakkunnigutlåtandet också fastställa en lägsta avgift efter eget gottfinnande.

(4) Ett arvode ska också fastställas om sakkunnigutlåtandet kompletteras muntligen.

(5) Om förundersökningen överläts till ett annat utredningsorgan efter det att ett sakkunnigvittne har utsetts ska den sakkunniges ersättning och kostnader fastställas av det organ som har godkänt sakkunnigvittnets utlåtande.

Artikel 29 Om det finns skäl att sänka det ursprungligen fastställda arvodet ska ett slutligt arvode fastställas av det organ som har beställt sakkunnigutlåtandet. Eventuella sänkningar av arvodet ska motiveras.

Artikel 30 De kostnader för resor, uppehälle och logi som har uppstått på grund av framtagningen av utlåtandet ska betalas från den inbetalda depositionen eller från budgeten, beroende på vad som är lämpligt.

Artikel 31 (1) Sakkunnigvittnet ska påbörja sitt arbete efter det att en deposition som ska täcka kostnaderna för dennes tjänster har betalats.

(2) Ersättningen till sakkunnigvittnet får inte vara villkorad eller kopplad till utgången i målet.

Artikel 32 Det högsta rättsliga rådet ska övervaka de medel som de rättsliga myndigheterna använder för att täcka ersättning och nödvändiga utgifter för sakkunnigvittnena.

Arvoden för översättare och tolkar

Civilmål

Reglerna för sakkunnigvittnen gäller även för tolkar – se ovan.

Brottmål

[Straffprocesslagen](#), artikel 189.2

Kostnaderna för en tolk i förundersökningen ska bäras av den berörda myndigheten, medan kostnaderna för en tolk i domstolsförfaranden ska bäras av domstolen.

■ Senaste uppdatering: 13/08/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.